

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Statsråden

Trondheim kommune
7004 TRONDHEIM

Deres ref
200702400-/AKM

Vår ref
200702869-/IA

Dato
2. januar 2007

Klage over reguleringsplan for Kyvannsvegen 12 "Myra", Trondheim kommune

Det vises til oversendelse fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet av 31.08.07, og oversendelsen dit fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag av 20.08.07.

Saken gjelder klage på Trondheim bystyres vedtak av 29.03.07 om godkjenning av reguleringsplan for Kyvannsvegen 12 "Myra".

Miljøverndepartementet omgjør Trondheim kommunes godkjenning av reguleringsplanen. Departementet finner at reguleringsplanen ikke er i samsvar med de rikspolitiske retningslinjene for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (RPR for barn og unge). Reguleringsplanen vedtatt 29.03.07 oppheves. Klagen tas dermed til følge.

Sakens bakgrunn

Miljøverndepartementet forutsetter at partene er kjent med sakens historikk og vil derfor kun gjengi noen hovedpunkter.

Bystyret i Trondheim kommune vedtok 29.03.07 reguleringsplan for Kyvannsvegen 12, Myra. Dette vedtaket ble påklaget av Per Erling Fredriksen, Finn Skrogstad, Stein Skånøy, Forum for natur og friluftsliv i Sør-Trøndelag, Interessegruppa Uglamarka samt Naturvernforbundet i Trondheim. Byplankontoret i Trondheim har behandlet klagen administrativt i brev av 19.07.07, og truffet vedtak om å ikke ta klagen til følge.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i brev av 20.08.07 erklært seg inhabil etter forvaltningsloven § 6 andre ledd til å behandle klagen. Fordi saken reiser prinsipielle spørsmål knyttet til barn og unges rettigheter har fylkesmannen forespurt departementet om å overta saken. Miljøverndepartementet har etter avtale med Fornyings- og administrasjonsdepartementet overtatt saken for behandling.

Reguleringsplanen omfatter idrettsplassen "Myra" ved Kyvatnet på Byåsen. Hensikten med planforslaget er i følge kommunens saksfremstilling å danne økonomisk grunnlag for Byåsen idrettslags utbyggingsplaner om kunstgressbane og klubbhus på Dalgård. Samtidig skal resterende del av friområdet på Myra oppgraderes. Totalarealet på Myra er ca 19 daa, inkludert parkeringsarealer, klubbhus og restarealer. Myra har i dag et grusdekke. Grusbanen er ca 10 daa. Deler av grusbanen har i perioder vært islagt om vinteren.

Reguleringsplanen medfører omregulering av deler av idrettsplassen fra offentlig friområde til boligformål og offentlig byggeområde for barnehage. Byggeområdet for boliger legger til rette for boligbebyggelse med inntil 68 nye boenheter, fordelt på seks hus. Boligbebyggelsen skal være i maks 3 etasjer, med parkering i kjeller. Resterende del av plassen skal fortsatt være regulert til offentlig friområde, samtidig som det stilles krav til oppgradering av disse arealene i forbindelse med utbyggingen av boligområdet. Det skal bygges en 7-erbane med kunstgress, en grus-/skøytebane og offentlig lekeplass/friområde.

Planforslaget ble opprinnelig vedtatt i kommunen i bystyret 29.09.05. Vedtaket ble opphevet av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 17.03.06 på grunn av saksbehandlingsfeil ved at barn og unges muligheter til uorganisert lek i områdene rundt Myra ikke var tilstrekkelig belyst i saken.

I etterkant er det laget en utredning; "Utredning av barn og unges muligheter for uorganisert lek ved Kyvatnet i Trondheim" av Agraff på vegne av forslagsstiller. Utredningen konkluderer med at barn og unges muligheter for uorganisert lek ikke blir dårligere ved en utbygging og oppgradering av Myra i samsvar med reguleringsforslaget. I følge utredningen vil en utbygging på Myra etter foreslått regulering være det beste og mest realistiske utgangspunkt for utvikling av området med tanke på uorganisert lek. Det pekes på at 7-er banen vil være tilgjengelig for uorganisert lek på kveldstid og i helgene og at denne egner seg svært godt til uorganisert lek, spesielt ball-lek. Grusplassen vil ikke brukes av Byåsen idrettslag og vil derfor være godt tilgjengelig for uorganisert lek. På vinterstid kan denne islegges. Uteområdet til barnehagen skal opparbeides og vil være åpent og tilgjengelig utenom barnehagens åpningstider. I tillegg vil kvartalslekeplassen bli opparbeidet med lekeapparater og invitere til lek. Videre pekes det på at Byåsen idrettslag vil investere i Dalgård idrettsanlegg ved en utbygging av Myra.

Fylkesmannen varslet innsigelse til planen da denne ble lagt ut til offentlig ettersyn på nytt, dersom ikke det offentlige friområdet ble økt med ytterligere 2-3 daa. Siden første gangs behandling er området avsatt til offentlig friområde økt med ca 2,2 daa, og barnehagetomten er økt med ca 0,3 daa. Boligområdet er følgelig redusert tilsvarende, med ca 2,5 daa. Innsigelsen fra fylkesmannen er trukket på bakgrunn av disse endringene.

Kommunen har i sin saksfremstilling til bystyret redegjort for planen og dens konsekvenser. Kommunen mener forslaget ikke er i strid med de rikspolitiske retningslinjene for barn og unge. I følge kommunen vil reduksjonen i areal ikke gå ut over områdets verdi for uorganisert lek og ballspill. Det vises til at en oppgradering av ca 5,5 daa med ballbane og lekeplass vil være positivt for uorganisert lek. Det vises også til at den organiserte idretten vil bli lagt til oppgraderte baneanlegg på Dalgård med økt banekapasitet. Videre vises det til at den organiserte idretten vil være nødt til å benytte andre idrettsanlegg for trening og kamper dersom Myra beholdes som i dag, siden grusbaner oppfattes som lite attraktive for Byåsen IL.

Reguleringsvedtaket er påklaget av "Interessegruppa Uglamarka" i brev av 18.04.07, Naturvernforbundet i Trondheim i brev av 19.04.07, Per Erling Fredriksen i e-post av 20.05.07, Finn Skrogstad i brev av 23.05.07, Forum for natur- og friluftsliv i Sør-Trøndelag i brev av 24.05.07 og fra Stein Skånøy i brev mottatt hos fylkesmannen 19.04.07.

I hovedsak knytter anførselene i klagen seg til at kommunens nye behandling av reguleringsplanen ikke imøtekommer de innvendinger som ble reist av fylkesmannen da kommunens tidligere planvedtak ble opphevet. Det er også pekt på behovet og nødvendigheten av å beholde friområdet i den størrelse det har i dag, og at kommunens vedtak er i strid med rikspolitiske retningslinjer, lekeplassvedtekt og kommuneplanens arealdel. Flere av klagen viser til at utbygging av området vil være irreversibelt, og at et svært viktig friområde vil gå tapt. Det fremheves også at området har stort potensial, og at man ikke kan argumentere med at Myra ikke har god nok standard i dag. Det vises til at behovet for slike områder vil øke i fremtiden, og at Myra kan utvikles og oppgraderes dersom området bevares. Videre hevdes at økonomi ikke er et relevant hensyn etter plan- og bygningsloven. Det antas at klagen er kjent for partene, og klagen gjengis derfor ikke ytterligere.

Kommunen har kommentert klagen ved sin oversendelse til fylkesmannen i brev av 19.07.07. Kommunen mener det ikke er fremkommet momenter i klagen som tilsier en endring av reguleringsplanen. Det vises til at utredningen av barn og unges muligheter for uorganisert lek ved Kyvatnet i Trondheim imøtekommer de manglene som ble påpekt av fylkesmannen ved forrige behandling, og at utredningen sammen med øvrig dokumentasjon har dannet et godt og tilstrekkelig grunnlag for bystyrets avgjørelse om å vedta reguleringsplanen.

Videre vises til at det er gjort avveininger mellom de konkurrerende interessene innenfor planområdet, der hensynet til effektiv arealutnyttelse og fortetting med kvalitet har stått mot hensynet til å hindre reduksjon av grøntområder. Kommunen mener planen også sikrer at barn og unge får trygge, attraktive, tilstrekkelige og varierte områder for lek og utfoldelse.

Møte og befaring ble avholdt 19.10.07, med representanter fra blant annet Trondheim kommune, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Interessegruppa Uglamarka, Naturvernforbundet Sør-Trøndelag, Forum for natur og friluftsliv Sør-Trøndelag, Uglå skole, Byåsen idrettslag, Aasen Bygg AS/OBOS-advokatene, naboer og Miljøverndepartementet.

Miljøverndepartementets vurdering

Ved klage på kommunestyrets egengodkjenning av reguleringsplan innebærer departementets klagebehandling full prøving av alle sider av reguleringsplanen, jf. plan- og bygningsloven §§ 15 og 27-3.

Miljøverndepartementet påpeker at fylkesmannen har et selvstendig ansvar for å sikre nasjonale interesser knyttet til barn og unge. Etter departementets syn er det ønskelig at hensynet til nasjonale interesser avklares på et tidlig stadium i en planprosess, og primært gjennom innsigelsesinstituttet. I foreliggende sak er innsigelsen trukket, noe som etter departementets vurdering er uheldig ut fra ovennevnte hensyn.

I St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand (RM) omtales behovet for gode nærmiljøer for barn og unge, med god tilgang på trygge og varierte områder for lek og aktiviteter. Det er påvist at egenskaper ved det fysiske miljøet påvirker aktivitetsnivået. Gjennom planlegging skal det legges til rette for blant annet korte avstander til gode plasser for lek og fysisk aktivitet.

Det fremgår av stortingsmeldingen at regjeringen vil håndheve de rikspolitiske retningslinjene strengere. Hensynet til barn og unge og deres behov for gode og aktivitetsfremmende utearealer skal tillegges avgjørende vekt ved avveining av ulike interesser i planleggingen.

De rikspolitiske retningslinjer for barn og unge punkt 5 b lyder:

"I nærområder skal det finnes arealer hvor barn kan utfolde seg og skape sitt eget lekemiljø. Dette forutsetter blant annet at arealene:

- er store nok og egner seg for lek og opphold*
- gir muligheter for ulike typer lek på ulike årstider*
- kan brukes av ulike aldersgrupper, og gir mulighet for samhandling mellom barn, unge og voksne"*

Myra er etter departementets vurdering et meget godt egnet område for ulike aktiviteter for barna som bor i nærmiljøet og for skolen. Det egner seg for flere aldersgrupper parallelt, og på ulike årstider. Beliggenheten ved Kyvatnet og nærheten til marka gir området helt spesielle kvaliteter. Myra egner seg for allsidig lek hele året, og også til skigåing, aking og for skøyteis på vinteren.

Departementet mener det er viktig at man gjennom planlegging legger til rette for gode muligheter for fysisk aktivitet i skolen. Myra er etter departementets syn svært godt egnet som et aktivitetsområde for Ugla skole. Ifølge representanter fra skolen er det plass til at et helt skoletrinn har uteaktiviteter eller kroppsøving samtidig. Det er kort veg, det er i nærmiljøet og det er alltid tilgjengelig. Det kan arrangeres spontane aktiviteter, eller gjennomføres utendørs kroppsøving på kort varsel og uten administrering eller bestilling av området. I tillegg er det god plass for barn fra lokalmiljøet, selv når det er skolebarn der.

RPR for barn og unge Punkt 5 d lyder:

”Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek, skal det skaffes fullverdig erstatning. Erstatningen skal også skaffes ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barna bruker som lekeareal, eller dersom omdisponeringer av areal egnet for lek fører til at de hensyn som er nevnt i punkt b ovenfor, for å møte dagens eller framtidens behov ikke blir oppfylt.”

Ved en utbygging som foreslått vil arealet der nærmiljøets barn og unge kan utfolde seg bli redusert til om lag en tredjedel, og vil dermed etter departementets vurdering bli sterkt forringet. Lekearealet blir liggende mellom boligene og banene. Beliggenheten og størrelsen gjør at mulighet for mangfoldig aktivitetsutøvelse begrenses betraktelig. Det blir ikke mulig at mange aktiviteter gjøres samtidig, og dermed minsker bredden. Skolens mulighet for utendørs kroppsøving begrenses i stor grad.

Det finnes ikke erstatningsarealer i nærmiljøet som har samme eller tilsvarende kvaliteter og egenskaper; nært, tilgjengelig, uten trafikkfarlig atkomst, og med en størrelse som tillater mange ulike aktiviteter.

Reguleringsplanen er vurdert opp mot et erstatningsareal på Dalgård. Utbygging av Myra er ment å skulle finansiere blant annet oppgraderingen til kunstgressbaner som er foretatt der.

Etter departementets vurdering vil området på Dalgård ikke være et erstatningsareal for Myra i forhold til RPR pkt 5 d. Avstanden mellom områdene er for stor, og brukergruppene er ikke sammenfallende. For de yngre brukerne i nærområdet til Myra vil avstanden til Dalgård bli lang. For Ugla skole vil området på Dalgård være et fint supplement, men kan etter departementets vurdering ikke erstatte området på Myra.

Myra har beliggenhet som er nær skolen, og med god tilgjengelighet. Området kan brukes spontant, i motsetning til Dalgård som ligger omtrent en kilometer unna, og hvor det må bestilles tid. Myra tåler allsidig bruk, og er ideelt i kombinasjon med aktiviteter rundt Kyvatnet. Dalgård vil på sin side være mest egnet til fotball og organiserte aktiviteter.

Miljøverndepartementet har etter dette kommet til at det foreligger slike nasjonale interesser i saken knyttet til barn og unges interesser, at reguleringsplanen ikke kan stadfestes. Myra har etter departementets vurdering slike kvaliteter at en omdisponering som planlagt vil være i strid med RPR for barn og unge. Klageanførslene vedrørende reguleringsendringens materielle innhold har etter dette ført frem. Miljøverndepartementet finner ikke grunn til å gå nærmere inn på klagerens anførsler, da klagen uansett har ført frem.

Når det gjelder den del av planen som er avsatt til reguleringsformålet offentlig byggeområde for barnehage, mener departementet at det ut fra hensyn til barn og unge kan være mulig å innpasse en barnehage. Barnehagen blir liggende i en del av området som ikke berører bruken av idrettsplassen. Samtidig vil kombinasjonen av et opparbeidet uteareal i barnehagen, som er tilgjengelig for alle utenom åpningstidene, være positivt i kombinasjon med idrettsplassen. Ettersom reguleringsplanen nå er opphevet, må kommunen eventuelt fremme ny reguleringsplan til dette formålet.

Vedtak

**Miljøverndepartementet omgjør Trondheim bystyres vedtak av 29.03.07 om godkjenning av reguleringsplan for Kyvannsvegen 12 "Myra".
Reguleringsplanen oppheves.**

Klagene har etter dette ført frem. Klagesaken er dermed endelig avgjort.

En kopi av dette vedtaket er sendt partene direkte.

Med hilsen

Erik Solheim

Kopi:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
OBOS-advokatene v/Daniel K. Siraj
Aasen Bygg AS

Byåsen IL
Per Erling Fredriksen
Finn Skrogstad
Stein Skånøy
Forum for natur og friluftsliv i Sør-Trøndelag
Interessegruppa Uglamarka
Naturvernforbundet i Trondheim
Heidi Venæs
Arnfinn Malm